

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind II 1842-49

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 49. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr02-shoot-idm140151022523376/facsimile.pdf> (tilgået 22. oktober 2021)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

forladte af al virkelig kunstinspiration. Men hvad var herved at gøre? Modsatte jeg mig dette misbrug, så gik det mig som med Maurerpigen, forfatterne rasede imod mig og anså mig for deres hjernefostres morder, for ikke at tale om, hvorledes de ganske naivt foreholdt mig, at de havde gjort regning på en indtægt, som det ville sætte dem i den største forlegenhed at gå glip af; vedblev jeg med fasthed min indsigelse mod at misbruges, da udspreddes der rygter om primadonnachikaner, rygter, som det store publikum straks var beredt til at fæste lid til. Hvad dette angår, da bilder jeg mig imidlertid ind, at mine foresatte og alle, der har været indviede i teatrets mysterier, har været enige heri, – at jeg aldrig i mit hele liv, ikke en eneste gang har nedladt mig til noget, som kunne fortjene dette navn. Altid har jeg arbejdet efter pligt og samvittighed, rent i kunstens tjeneste. Men hvem kan tale en fornærmet digterforfængelighed tilrette?

I slutningen af forrige sæson havde H. P. Holst, der nylig var hjemkommen fra Italien, skrevet sin »Gioacchino«, hvilket stykke blev antaget til opførelse. Her var atter en rolle skrevet for mig, en af de såkaldte brillante roller, sammensat af og udsmykket med mange lapper, men hvoraf dog ingen hel klædning kommer ud. I denne rolle var nu glanspunktet en kastagnedans, en af de italienske folkedanse, som var kommet i mode i København, efter at nogle italienske danserinder havde indført dem hos os. Man mente, at sådanne danse, hvori mimikken spiller en så stor rolle, var som skabt for mig med mit sydlandske udseende, og H. P. Holst, der kendte sit publikum, vidste, at en sådan dans, danset af mig, og det ovenikøbet med hofballetmesteren selv – så snart Bournonville hørte, at jeg skulle udføre en sådan dans, ville han ikke overlade meddanserens plads til andre – ville være nok til at skaffe stykket stor opmærksomhed. Jeg kæmpede med mig selv, om jeg skulle bede mig fritaget for rollen og tage al det vrøvl, som ville følge herpå, eller være resigneret og få min sommerferie fordærvet ved at indstudere den, da direktionen ønskede, at stykket skulle opføres straks i begyndelsen af næste sæson. Jeg gøs for vrøvlet, og nu måtte jeg pine mig dagligt med at indstudere rollen. Se, det var nr. 2, der forbitrede mig denne sommers glæder. I sæsonens begyndelse gik »Gioacchino« over scenen, udstyret med al den pragt, som dekorationer, dragter o.s.v. kunne præstere. Sat i scene

af balletmester Boumonville med en sådan tilsætning af balletapparater og støj, at jeg bogstaveligt havde en følelse af, at man var nær ved at blive tosset i hovedet over al den uro, som dette genremaleri frembragte, blev styrket naturligvis optaget med meget bifald – for en tid.

Men havde jeg således sorger i denne sommer, manglede det dog heller ikke på glæder. En smuk eftermiddag, som jeg sad og talte med stiftsprovst Tryde, der var kommet for at tilbringe aftenen hos os, blev døren til stuen puffet op, og ind styrtede – Hercules! Jeg ville næppe tro mine egne øjne. Drivende våd sprang det kære dyr hylende af glæde op ad mig og var færdig at rive mig omkuld. Jeg omfavnede ham af et ærligt hjerte, klappede og kyssede min ven og spurgte den ene gang efter den anden: »Men Hercules, hvor kommer du fra?« Var hunden svømmer over Kallebodstrand til os? Jeg ved det ikke, har aldrig kunnet erfare det. Tryde så helt forundret ud ved dette optrin, og jeg måtte nu fortælle ham min og dyrets historie. Han talte ofte i senere år om min henrykkelse ved Hercules's indtrædelse i vor stue. Jeg var virkelig usigelig glad over dyrets komme, så glad, at jeg i dette øjeblik meget beklagede ikke at være ene med min uventede gæst, men at jeg for skams skyld måtte fortsætte konversationen med den gode Tryde, hvis selskab ellers var mig kært. Ja, jeg var så lidt herre over min glæde, at da Heiberg, som havde været en tur inde i Søndermarken, trådte ind ad døren, udbrød jeg lidenskabeligt: »Heiberg, du ser slet ikke, hvem her er!« Heiberg, som antog, at jeg mente vor ven Tryde, bukkede forbindtligt for ham og sagde: »Jo, jeg ser det meget vel.« – »O nej!« udbrød jeg næsten uvillig. »H e r c u l e s!« Vi lo siden alle tre over min mangel på selvbeherkelse i min glæde. Det stakkels dyr var usigelig rørende; da den første glæde over gensynet var ovre, lagde den sig stille hen i en krog og sukke, fulgte os med øjnene, hvor vi gik i stuen, kom af og til hen og slikkede vor hånd, men lagde sig så atter melankolsk hen i dybe betragninger over, hvad der nu ville følge på denne hans nye ulydighed. Der var virkelig et så vidunderlig forstandigt, vemodigt udtryk i dette dyrs øjne, at jeg syntes, at de naturforskere, som tvivler på, at et dyr kan have en sjæl, nødvendigvis måtte komme til en anden anskuelse ved at se min Hercules. Når Heiberg og jeg i tusmørket sad i sofaen i dyb samtale om det